



TRONDHEIM KOMMUNE

Tråanten tjielte

Folkepanel om karbonfangst

12.6 | 14.6 | **15.6** | 17.6

Frimurerlogen, Trondheim





TEMA 4:

Rettferdig klimaomstilling



Innlegg 4.1:

Hva er en rettferdig omstilling og for hvem?

v/ Robert Næss, professor, NTNU



Kunnskap for en bedre verden

Rettferdig omstilling

Robert Næss
Institutt for tverrfaglige kulturstudier





Frederic Hauge foran fabrikk som snart skal skrive historie. Foto: Privat / Privat

Frederic Hauge: Endelig en norsk klima-suksess

18. juni 2025. Bellona-leder Frederic Hauge sier han har jobbet for og ventet på denne dagen i over 30 år.

sentralt tiltak. CO₂-utslipp fra avfallsforbrenningsanlegget er en konsekvens av sluttbehandling av restavfallet fra over 70 kommuner fra Saltfjellet i Nord til Gudbrandsdalen i Sør.

Foreløpige utredninger og analyser viser at CCUS fra avfallsforbrenningsanlegget i Trondheim er teknisk og miljømessig mulig. Videre prosjektutvikling og realisering er avhengig av at vi finner robuste løsninger på de gjenstående tekniske, regulatoriske og kommersielle utfordringene. Eksempelvis tilgang til nødvendig infrastruktur, kommersielle betingelser og sosial aksept.

Sosial aksept?

Foreløpige utredninger og analyser viser at CCUS fra avfallsforbrenningsanlegget i Trondheim er teknisk og miljømessig mulig. Videre prosjektutvikling og realisering er avhengig av at vi finner robuste løsninger på de gjenstående tekniske, regulatoriske og kommersielle utfordringene. Eksempelvis tilgang til nødvendig infrastruktur, kommersielle betingelser og sosial aksept.



*Direktør for næring, samferdsel, klima og miljø i Trondheim kommune,
Kristian Dahlberg Hauge og administrerende direktør i Statkraft Varme,
Svein Ove Slinde*

- Begynne å se bort i fra technological fix. Teknologien vil bare være en del av løsningen.
- Kan tekniske innovasjoner foregå uten det sosiale (aksept, medvirkning, bruk eller avvisning), og hvor ble det av det sosiale i innovasjonene? Borgerpanel?
- Bærekraftmålene er både en velsignelse og en «drittpakke».

Rettferdighetsdimensjoner

- Energipolitikken og planlegging har problemer med å gjenkjenne bredere sosiale og økonomiske sammensetninger rundt energisystemer. Omstilling krever legitimitet.

Fordelingsrettferdig

- Fordelingsrettferdighet - handler om rettferdig fordeling av gevinster (f.eks. arbeidsplasser, skatteinntekter, energisikkerhet) og byrder (f.eks. naturinngrep, støy, visuell forurensning, risiko) som et prosjekt medfører.

Prosessrettferdighet

- Prosessrettferdighet - handler om at beslutningsprosessene for etablering av energiprosjekter er rettferdige, transparente og forutsigbare. (Hvordan tas beslutningene?)

Medbestemmelsesrettferdighet

- Medbestemmelsesrettferdighet - Handler om at berørte parter får reell mulighet til å påvirke og delta i beslutningsprosessene.